

DEBAT OVER BESTUURSKRACHT STAAT NOG IN DE KINDERSCHOENEN

Van openbare besturen wordt verwacht dat ze “bestuurskrachtig” zijn. Maar wat houdt die term precies in? En wat zijn de positieve aspecten van een overheid die voldoende bestuurskracht aan de dag legt?

De term ‘bestuurskracht’ duikt vaak op in de discussies over efficiëntie van de overheid. Er worden meer en meer seminars aan het onderwerp gewijd.

Toch is het niet altijd duidelijk wat het precies inhoudt. Het gaat om een zeer breed begrip waar geen eenduidige definitie over bestaat. Volgens mij is een gedegen definitie van bestuurskracht een overheid die haar rol op een performante manier opneemt. Ze werkt efficiënt, effectief en kwaliteitsvol.

Het gaat om algemene principes, maar wat betekenen ze in de praktijk? Concreet moet een overheid slagkrachtig zijn als ze over voldoende financiële middelen beschikt en er ook voldoende personeel is met de juiste competenties. Daarnaast betekent bestuurskracht dat overheden zich duidelijke doelstellingen moeten stellen. Een slagkrachtige overheid beschikt dus over een performante, gedegen organisatie en is in staat om een daadkrachtig beleid te voeren.

Meteen rijst de vraag of overheden wel nog performant en dus bestuurskrachtig kunnen zijn, als blijkt dat er geen dag voorbijgaat of er wordt gesproken over besparingen, en dat bij verschillende overheidsinstellingen. Een heikel thema, want als bepaalde overheden over steeds minder financiële middelen beschikken rijst de vraag of ze nog autonoom kunnen werken.

De vraag moet gesteld worden of de voorwaarden vervuld zijn voor een efficiënt overheidsbeleid. We moeten een aantal zaken wel in historisch perspectief plaatsen. Overheidsorganisaties waren vroeger vooral gericht op het opvangen van piekperiodes. Er is ondertussen bespaard en die buffer van de piekperiodes is er nu niet

meer. Overheden kiezen voor outsourcing en plooiën zich bij hun dienstverlening terug op de kerntaken.

Veel overheden worstelen ermee om de slagkracht van de overheden op een accurate manier te evalueren. Je kan natuurlijk een aantal zaken becijferen, zoals de investeringen die overheden doen in bijvoorbeeld infrastructuur, welzijn of onderwijs. Dat is maar een eerste stap. Over de input, vooral dan financieel, zijn uiteraard voldoende data aanwezig. Maar over wat men de output noemt, of de resultaten, is dat veel minder het geval. Ook het meten van de tevredenheid van de stakeholders laat soms te wensen over. Op die domeinen staat het debat over bestuurskracht nog in de kinderschoenen.

Met het oog op de toekomst zijn er daarom drie uitdagingen om de bestuurskracht van overheden te verhogen. Ten eerste moeten de overheden aantonen wat het rendement is van de middelen die ze aanwenden. Wat is de return on investment? Ten tweede moeten de effecten van de beleidsbeslissingen worden gemeten. Ten derde moet gewerkt worden aan de integratie van de beleidsniveaus.

Als overheidsniveaus met elkaar samenwerken, zal de bestuurskracht verhogen. Het debat over bepaalde overlappende taken tussen de overheidsniveaus mag gerust nog altijd gevoerd worden. De discussie houdt direct verband met het feit dat bepaalde taken in het algemeen een federale of regionale bevoegdheid zijn, zoals veiligheid, maar in de praktijk vooral op lokaal vlak worden uitgevoerd en dat ook het lokale niveau de financiële last draagt. Zo worden de politiezones en brandweer vooral lokaal gefinancierd. ●

FRANK DE SMET,
partner
BDO Public Sector

**ALS
OVERHEIDSNIVEAUS
MET ELKAAR
SAMENWERKEN,
ZAL DE
BESTUURSKRACHT
VERHOGEN.**